

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Економічний факультет
Кафедра соціального забезпечення та управління персоналом

Затверджено

на засіданні кафедри соціального
забезпечення та управління персоналом
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол №__1__від _29.08.23р.)

в.о. завідувача кафедри _____ Наталія ШЕГИНСЬКА

Силабус з навчальної дисципліни
« Міжнародні стандарти та моделі соціального забезпечення »,
що викладається в межах ОПП
«УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ»
Другого (магістерського) рівня вищої освіти
для здобувачів спеціальності «Соціальне забезпечення»

Львів – 2023

Назва дисципліни	Міжнародні стандарти та моделі соціального забезпечення
Адреса викладання дисципліни	м. Львів, просп. В. Чорновола, 61
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Економічний факультет, кафедра соціального забезпечення та управління персоналом
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	23 “Соціальна робота” 232 “Соціальне забезпечення”
Викладачі дисципліни	Кадикало Оксана Ігорівна, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри соціального забезпечення та управління персоналом Возна Любов Богданівна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри соціального забезпечення та управління персоналом
Контактна інформація викладачів	ел. пошта oksana.kadykalo@lnu.edu.ua тел. +380672722502
Консультації з питань вивчення дисципліни	У день проведення практичних занять за розкладом
Інформація про дисципліну	Навчальна дисципліна є вибірковою, викладається протягом 3 семестру. Обсяг дисципліни становить <u>3</u> кредити ЄКТС, атестація: залік
Коротка анотація дисципліни	Навчальну дисципліну розроблено таким чином, щоб сформувати у студентів знання щодо міжнародних стандартів у сфері соціального забезпечення які передбачені міжнародними актами, щодо надання особам окремих видів соціального забезпечення, що мають для держави рекомендаційний або обов'язковий характер і реалізуються через національне законодавство.
Мета та цілі дисципліни	Метою вивчення навчальної дисципліни «Міжнародні стандарти та моделі соціального забезпечення» є вивчення студентами теоретичних засад та набуття практичних навичок у сфері соціального забезпечення з точки зору міжнародного законодавства.
Сторінка дисципліни	https://econom.lnu.edu.ua/course/mizhнародni-standarty-ta-modeli-sotsialnoho-zabezpechennia
Література для вивчення дисципліни	Законодавство: 1. Конституція України від 28.06.1996 р. Вісник Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141. 2. Копенгагенська декларація про соціальний розвиток. Режим відкритого доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_505 . 3. Закон України «Про національну безпеку України». Режим відкритого доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19 . 4. Закон України про основи національної безпеки України. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/964-15 .

5. Європейська соціальна хартія (переглянута) від 03 трав. 1996 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_062#Text (дата звернення: 04.02.2021).
6. Копенгагенська декларація про соціальний розвиток від 01 січ. 1995 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_505#Text (дата звернення: 04.02.2021).
7. Міжнародний пакт про економічні, соціальні та культурні права від 16 груд. 1966 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_042#Text (дата звернення: 04.02.2021).
8. Загальна декларація прав людини від 10 груд. 1948 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015#Text (дата звернення: 04.02.2021).
9. Конвенція про права дитини від 20 лист. 1989 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_021#Text (дата звернення: 04.02.2021).
10. Конвенція ООН про права осіб з інвалідністю: Конвенція ООН від 13.12.2006 р. //Електронний ресурс: Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_g71.
11. Європейський кодекс соціального забезпечення : Міжнародний документ від 16.04.1964 р. No ETS N 48 URL : <http://zakon1>.
12. Кодекс законів про працю України : Закон України від 10 груд. 1971 р. № 322-VIII. Верховна Рада України : [сайт]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08>.

Основна:

13. Барабаш Ю. Ключові напрями конституційної політики в галузі імплементації міжнародних стандартів прав людини / Ю. Барабаш // Вісн. Акад. прав. наук України. – Х.: Право, 2009. – №1 (56).
14. Верба І.О. Міжнародні стандарти права на доступ до правосуддя: поняття та ознаки. *Актуальні проблеми державотворення, правотворення та правозастосування: матеріали наук. семінару* (м. Дніпро, 8 груд. 2017 р.). Дніпро: ДДУВС, 2018. С. 63–67. URL: <http://er.dduvs.in.ua/bitstream/123456789/2896/1/10.pdf> (дата звернення: 04.02.2021).
15. Волохов О.С. Контроль за дотриманням міжнародно-правових актів у сфері праці: сучасний стан та перспективи / О.С. Волохов // Часопис Київ. ун-ту права. – 2012. – № 2. – С. 203-206.
16. Кадикало О.І. Актуальні проблеми соціального захисту населення України в умовах воєнного стану. Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: юридичні науки. 2022. Том 33 (72) № 2. С. 10-14.
17. Юшко А.М., Швець Н.М. Міжнародні соціальні стандарти : навчальний посібник / за заг. ред. В.В. Жернакова. Харків : Нац. ун-т «Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого», 2013. 121 с.

Інформаційні ресурси:

18. <http://www.rada.gov.ua> – Верховна Рада України

	<p>19. http://www.nbuv.gov.ua — Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського</p> <p>20. http://www.rada.kiev.ua — Бібліотека Верховної Ради України</p> <p>21. http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/FP/index.htm - Форум права (електронне наукове фахове видання)</p> <p>22. <i>Офіційне представництво Президента України // Режим доступу: www.president.gov.ua</i></p> <p>23. <i>Урядовий портал : єдиний портал органів виконавчої влади України // Режим доступу: www.kmu.gov.ua</i></p> <p>24. <i>Верховний Суд України: інформаційний сервер // Режим доступу: www.scourt.gov.ua</i></p> <p>Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p>	
Обсяг курсу	Обсяг дисципліни становить <u>3</u> кредитів ЄКТС, <u>90</u> годин, з яких <u>32</u> годин становить контактна робота з викладачем (<u>16</u> годин лекцій, <u>16</u> годин практичних занять), <u>58</u> годин становить самостійна робота	
Очікувані результати навчання	<p>Після успішного вивчення навчальної дисципліни у здобувачів вищої освіти формуються такі компетентності:</p> <p>СК 1 Здатність аналізувати суспільні процеси пов'язані з соціальним розвитком держави;</p> <p>СК 2 Знання і розуміння нормативно-правової бази стосовно соціальної роботи та соціального забезпечення;</p> <p>СК 5 Здатність до співпраці у міжнародному середовищі та розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці.</p> <p>ПРН 2 Ідентифікувати причинно-наслідкові зв'язки розвитку суспільства та прояви соціально-економічних проблем у різних категорій населення;</p> <p>ПРН 19 Ефективно працювати як індивідуально, так і у складі міждисциплінарної команди фахівців</p>	
Ключові слова	Міжнародні соціальні стандарти, соціальна політика, соціальний захист, міжнародні моделі, законодавство	
Формат курсу	Очний	
Теми	Дивитися схему курсу	
Підсумковий контроль	Залік	
Пререквізити	Для вивчення дисципліни студенти потребують базових знань зі вступу до фаху, теорія і практика соціального забезпечення	
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентація, лекції (оглядові, тематичні), семінарські/практичні (презентація, дискусія, відповіді на питання), виконання письмових завдань, тестування.	
Необхідне обладнання	Мультимедійний пристрій, роздаткові матеріали, підключення до мережі Інтернет	
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Форми контролю	Максимальна кількість балів
		Денна форма навчання
	Поточний контроль:	

	<table border="1"> <tr> <td data-bbox="608 120 1182 210">Обговорення актуальних питань, джерел та проблематики по даному предмету на семінарських заняттях</td> <td data-bbox="1182 120 1548 210">16 x 2 = 32 бали</td> </tr> <tr> <td data-bbox="608 210 1182 300">Виконання презентації по обраній темі та формулювання дефініцій</td> <td data-bbox="1182 210 1548 300">Презентація - 10 балів Дефініції – 8 балів</td> </tr> <tr> <td data-bbox="608 300 1182 356">Написання тестових завдань по темах</td> <td data-bbox="1182 300 1548 356">20</td> </tr> <tr> <td data-bbox="608 356 1182 389">Всього за результатами поточного контролю:</td> <td data-bbox="1182 356 1548 389">70 балів</td> </tr> <tr> <td data-bbox="608 389 1182 423">Письмова робота</td> <td data-bbox="1182 389 1548 423">30 балів</td> </tr> <tr> <td data-bbox="608 423 1182 456">Всього</td> <td data-bbox="1182 423 1548 456">100 балів</td> </tr> </table> <p>Політика щодо дедлайнів та перескладання: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку – 20% від визначених балів за даний вид роботи. Студенти виконують декілька видів письмових робіт (есе, вирішення кейсу). Перескладання (модулів, контрольних робіт) відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, довідка про стан здоров'я).</p> <p>Політика щодо академічної доброчесності: списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем.</p> <p>Політика щодо відвідування: Відвідування занять (лекцій, практичних, семінарських занять курсу) є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, індивідуальний графік, карантин) навчання може відбуватись в он-лайн формі. Студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.</p> <p>Література надається викладачем виключно в освітніх цілях, без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання літературних джерел, яких немає серед рекомендованих</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності <u>не толеруються</u>.</p>	Обговорення актуальних питань, джерел та проблематики по даному предмету на семінарських заняттях	16 x 2 = 32 бали	Виконання презентації по обраній темі та формулювання дефініцій	Презентація - 10 балів Дефініції – 8 балів	Написання тестових завдань по темах	20	Всього за результатами поточного контролю:	70 балів	Письмова робота	30 балів	Всього	100 балів
Обговорення актуальних питань, джерел та проблематики по даному предмету на семінарських заняттях	16 x 2 = 32 бали												
Виконання презентації по обраній темі та формулювання дефініцій	Презентація - 10 балів Дефініції – 8 балів												
Написання тестових завдань по темах	20												
Всього за результатами поточного контролю:	70 балів												
Письмова робота	30 балів												
Всього	100 балів												
Контрольні запитання	<ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття «соціальних стандартів» в законодавстві України. 2. Державна політика застосування міжнародних соціальних стандартів. 3. Співвідношення понять «міжнародний стандарт» та «міжнародне законодавство». 4. Поняття «соціальні права» та їх історія розвитку. 5. Соціальні обов'язки держави та їх міжнародно-правове регулювання. 6. Поняття та система міжнародних соціальних стандартів. 7. Поняття та загальна характеристика джерел міжнародних соціальних стандартів. 8. Поняття «соціальні права людини». 9. Соціальні права людини: поняття сутність, міжнародне визнання. 10. Значення міжнародних та європейських стандартів для реалізації соціальних прав громадян України. 11. Правові форми захисту прав людини. 												

	<ol style="list-style-type: none"> 12. Зміст міжнародного соціального стандарту права на працю та його елементи. 13. Стандарт права на об'єднання для захисту економічних та соціальних інтересів. 14. Зміст міжнародного соціального стандарту права на відпочинок та дозвілля. 15. Міжнародні соціальні стандарти права на гідний рівень життя. 16. Співвідношення міжнародно-правових актів і національного законодавства щодо поняття права на гідний рівень життя. 17. Характеристика міжнародних стандартів права на гідний рівень життя. 18. Право на соціальне забезпечення та його роль в розбудові моделі соціальної і правової держави. 19. Право людини на соціальне забезпечення й достатній рівень життя. 20. Міжнародні стандарти у соціальному забезпеченні. 21. Принципи соціального захисту в умовах інтеграційних процесів до європейських спільнот. 22. Конституційно-правові засади соціального захисту в Україні. 23. Реалізація соціальних стандартів у Конвенціях МОП та національному законодавстві. 24. Правовий механізм реалізації міжнародних соціальних стандартів. 25. Контроль за додержанням зобов'язань держави по забезпеченню міжнародних соціальних стандартів з боку міжнародних організацій. 26. Проблеми реалізації міжнародних стандартів у національному соціальному законодавстві. 27. Імплементация міжнародних соціальних стандартів. 28. Стандарти в галузі захисту соціальних прав. 29. Міжнародне законодавство в галузі захисту соціальних прав. 30. Міжнародні організації щодо діяльності у сфері міжнародних соціальних стандартів та моделей.
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

Тижні	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності	Література, ресурси в інтернеті	Завдання години	Термін виконання
1	<p>Тема 1. МІЖНАРОДНІ СОЦІАЛЬНІ СТАНДАРТИ: ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ Поняття «соціальних стандартів» в законодавстві України. Державна політика застосування міжнародних соціальних стандартів. Співвідношення понять «міжнародний стандарт» та «міжнародне законодавство».</p>	Лекція Практичні/Семінарські заняття	Перелік джерел, із зазначених в розділі «Література для вивчення дисципліни» силабусу: 1,3,6,13 інформаційні ресурси	2 год. 2 год.	один тиждень
2	<p>Тема 2. СОЦІАЛЬНІ ПРАВА ТА СОЦІАЛЬНІ СТАНДАРТИ Поняття «соціальні права» та їх історія розвитку. Соціальні обов'язки держави та їх міжнародно-правове регулювання. Поняття та система міжнародних соціальних стандартів. Поняття та загальна характеристика джерел міжнародних соціальних стандартів.</p>	Лекція Практичні/Семінарські заняття	Перелік джерел, із зазначених в розділі «Література для вивчення дисципліни» силабусу: 1,2,5,14,16 інформаційні ресурси	2 год. 2 год.	один тиждень
3	<p>Тема 3. СОЦІАЛЬНІ ПРАВА Й СОЦІАЛЬНІ СТАНДАРТИ В СИСТЕМІ ПРАВ ЛЮДИНИ Поняття «соціальні права людини». Соціальні права людини: поняття сутність, міжнародне визнання. Значення міжнародних та європейських стандартів для реалізації соціальних прав громадян України. Правові форми захисту прав людини.</p>	Лекція Практичні/Семінарські заняття	Перелік джерел, із зазначених в розділі «Література для вивчення дисципліни» силабусу: 7,8,12,17 інформаційні ресурси	2 год. 2 год.	один тиждень
4	<p>Тема 4. МІЖНАРОДНІ СОЦІАЛЬНІ СТАНДАРТИ У СФЕРІ ПРАЦІ. Зміст міжнародного соціального стандарту права на працю та його елементи. Стандарт права на об'єднання для захисту економічних та соціальних інтересів. Зміст міжнародного соціального стандарту права на відпочинок та дозвілля.</p>	Лекція Практичні/Семінарські заняття	Перелік джерел, із зазначених в розділі «Література для вивчення дисципліни» силабусу: 1,8,10,14,17 інформаційні ресурси	2 год. 2 год.	один тиждень
5	<p>Тема 5. МІЖНАРОДНІ СОЦІАЛЬНІ СТАНДАРТИ ПРАВА НА ГІДНИЙ РІВЕНЬ ЖИТТЯ Міжнародні соціальні стандарти права на гідний рівень життя. Співвідношення</p>	Лекція Практичні/Семінарські заняття	Перелік джерел, із зазначених в розділі «Література	2 год. 2 год.	один тиждень

	міжнародно-правових актів і національного законодавства щодо поняття права на гідний рівень життя. Характеристика міжнародних стандартів права на гідний рівень життя.		для вивчення дисципліни» силабусу: 5,6,9,10,13 інформаційні ресурси		
6	Тема 6. МІЖНАРОДНО-ПРАВОВІ ГАРАНТІЇ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА ЛЮДИНИ НА СОЦІАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ Право на соціальне забезпечення та його роль в розбудові моделі соціальної і правової держави. Право людини на соціальне забезпечення й достатній рівень життя. Міжнародні стандарти у соціальному забезпеченні.	Лекція Практичн і/Семінар ські заняття	Перелік джерел , із зазначених в розділі «Література для вивчення дисципліни» силабусу: 5,9, 10,13 інформаційні ресурси	2 год. 2 год.	один тиждень
7	Тема 7. ПРИНЦИПИ Й КОНСТИТУЦІЙНІ ГАРАНТІЇ У СФЕРІ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ Принципи соціального захисту в умовах інтеграційних процесів до європейських спільнот. Конституційно-правові засади соціального захисту в Україні. Реалізація соціальних стандартів у Конвенціях МОП та національному законодавстві.	Лекція Практичн і/Семінар ські заняття	Перелік джерел , із зазначених в розділі «Література для вивчення дисципліни» силабусу: 1,4,7,15 інформаційні ресурси	2 год. 2 год.	один тиждень
8	Тема 8. РЕАЛІЗАЦІЯ МІЖНАРОДНИХ СОЦІАЛЬНИХ СТАНДАРТІВ. Правовий механізм реалізації міжнародних соціальних стандартів. Контроль за додержанням зобов'язань держави по забезпеченню міжнародних соціальних стандартів з боку міжнародних організацій. Проблеми реалізації міжнародних стандартів у національному соціальному законодавстві.	Лекція Практичн і/Семінар ські заняття	Перелік джерел , із зазначених в розділі «Література для вивчення дисципліни» силабусу: 6,8,13,17 інформаційні ресурси	2 год. 2 год.	один тиждень

**Доцент кафедри соціального забезпечення
та управління персоналом**

Оксана Кадикало